

KINNITATUD
Keskkonnaameti peadirektori asetäitja
10.01.2024
korraldusega nr 1-3/24/8

*Loode-Peipsi hoiuala (Loode-Peipsi
linnuala)
kaitsekorralduskava*

„Vaade Mustvee ranna põhjakaldale“ Kaisa Triin Tomak.

Keskkonnaamet 2023

Sisukord

1. Ala iseloomustus	4
1.1. Uuritus ja seire	5
2. Väärtused ja kaitse-eesmärgid	6
3. Kavandatavad kaitsekorralduslikud tegevused	11
4. Ala ja selle väärtuste tutvustamine ja külastuskorraldus	12
Kasutatud kirjandus.....	13
Lisad.....	15
Lisa 1. Majandustegevuse piirangud.....	15
Lisa 2. Vaatlusplatvormide asukohad kaardil.....	17
Lisa 3. Huvigrupid	18

Kasutatud lühendid, mõisted ja selgitused

Kaitseväärtus – kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk)

Kaitse eesmärk – kaitseväärtuse soovitud seisund

KeA – Keskkonnaamet

KKK – kaitsekorralduskava

KOV – kohalik omavalitsus

LKS - looduskaitseeadus

LKA – looduskaitseala

HA – hoiuala

LiD – linnudirektiiv (sätestab liikmesriikide õigused ja kohustused loodusliku linnustiku kaitseks ja kasutamiseks)

LiA – linnuala (linnudirektiivi I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide elupaikade kaitseks asutatud ala)

RMK – Riigimetsa Majandamise Keskus

EELIS – Eesti Looduse Infosüsteem

SDF – Natura standardandmebaas

Säilitamine – olemasolevate väärtuste säilitamine (seisund ei muutu halvemaks, säilitamine ei tähenda seda, et seisund peab jääma samaks) (looduslik areng)

1. Ala iseloomustus

Loode-Peipsi hoiualale jääb rahvusvahelise tähtsusega veeala, mis keskendub lindude kaitsele. Sügiseti peatub linnualal nt 1000–1500 väikeluuke, mis moodustab olulise osa kogu rändete asurkonnast. Kaitsekorralduslikult on oluline kaardistada ära piirkonnad, kus roostiku säilitamine on kindlasti vajalik ning kus on vajalik roostikku eemaldada.

Kaitstavate alade nimed	Loode Peipsi hoiuala
Linnuala nimi	Loode-Peipsi linnuala (EE0080112)
Pindala	1715,1 ha
Asukoht ja piirid	Loode-Peipsi linnuala - Rahvusvahelise tähtsusega alad (keskkonnaportaal.ee)
Kaitsekord	Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas https://www.riigiteataja.ee/akt/896471?leiaKehtiv Hoiualade kaitse alla võtmine Jõgeva maakonnas https://www.riigiteataja.ee/akt/896471?leiaKehtiv Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas https://www.riigiteataja.ee/akt/119112019014?leiaKehtiv Looduskaitseeadus § 14, § 32 ja 33 https://www.riigiteataja.ee/akt/129062022007?leiaKehtiv
Koostaja nimi	Kaisa Triin Tomak
Koostamise aasta	2023
Kaitsekorralduskava koostamise kord	„Kaitsekorralduskava koostamise ja kinnitamise kord ning kaitsekorralduskava kinnitaja määramine” https://www.riigiteataja.ee/akt/104112022001

Loode-Peipsi hoiuala loodi Peipsi järvele rändlindude kaitseks. Hoiuala piirneb kaldaga ja valdava osa moodustab järve vabaveeala.

Kaitsekorralduskava annab soovitusel kaitstava ala valitsejale kaitse eesmärkide saavutamise parimatest viisidest, kuid ei loo õigusi ega kohustusi kolmandatele isikutele.

Loode-Peipsi hoiuala (Loode-Peipsi linnuala) KKK on koostatud tähtajatult. Kava vaadatakse üle ja uuendatakse põhjendatud juhtudel kaitseväärtuste kaitse tagamise eesmärgil lähtuvalt tulemuslikkuse hindamise või uue inventuuri andmetest.

1.1. Uuritus ja seire

Hoiuala haudelinnustiku liike ja haudepaare loendati 2008. aasta kevadsuvised inventuuri käigus A. Kuresoo ja L. Luigujõe poolt. 2019. aastal viis linnualade inventuuride projekti raames haudelinnustiku ja rändel peatuvate lindude inventuuri läbi Tarvo Valker.

Peipsi järvel viiakse regulaarselt läbi hüdrobioloogilist seiret. Viimane seire viidi läbi 2021. aasta märtsist oktoobrini Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi poolt. Uuriti erinevaid järve seisundit mõjutavaid tegureid: fütoplanktonit (sh vetikapigmente), meta- ja protozooplanktonit ning suurtaimestikku ja fütobentoosi¹.

Hoiuala kalafaunat on inventeeritud 2004. aastal Eesti Loodushoiu Keskuse poolt. Seirepunkte oli kokku 24, need ulatusid Vasknarvast Värskani. Uuritud seirepunktidest 5 asus käsitletava hoiuala territooriumil, teaduspüükide käigus tabati 17 kalaliiki – haugi, särge, teibi, säinast, turba, rünti, viidikat, latikat, nurgu, hõbekokre, hinku, trullingut, lutsu, luukaritsat, ahvenat ja kiiska².

Inventuuride ja uuringute vajadus

Vajalik on alal läbi viia roostiku inventuur, mis keskendub roostike levikule ning sellest sõltuvatele liikidele. Uuringuga hinnatakse, milliseid roostikualasid on vaja säilitada ning milliseid hooldada vastavalt rannikuniitude tingimustele, arvestades kaitse-eesmärgiks olevate liikide vajadustega.

Vajalik oleks ka läbi viia kaitse-eesmärgiks olevate lindude inventuur, sest hetkel puuduvad täielikud andmed liigi hallpõsk-pütt kohta. Liikide info on oluline ka eelmise kaitsekorralduskava tulemlikkuse hindamiseks.

¹ Keskkonnaseire infosüsteem. [KESE \(envir.ee\)](http://KESE(envir.ee)). (7.07.2022);

² Loode-Peipsi hoiuala KKK 2011-2020;

2. Väärtused ja kaitse-eesmärgid

Tabelis 1 võetakse kokku Loode-Peipsi HA (Loode-Peipsi linnuala) kaitseväärtuste hoidmisega seotud kaitse-eesmärgid, soodsa looduskaitse seisundi saavutamist või hoidmist ohustavad tegurid ning nende ärahoidmiseks või leevendamiseks ettenähtavad meetmed ning kaitsetegevuse oodatavad tulemused. Kavad on leitavad KeA kodulehel ja viited on lisatud kasutatud andmeallikate nimekirja.

Tabel 1. Kaitseväärtuste koondtabel (liigid)³

⁴ Kaitseväärtus ⁵	Seisund	Kaitse eesmärk ⁶	Mõjutegurid	Meetmed	Oodatav tulemus	Märkused
Viupart (<i>Anas penelope</i>) KE – jah LKS – ei LiD – III, II LiA – jah	2004. a seisuga teada ca 2000 isendit läbirändel ⁷ . 2019. aasta kevadel loendati läbirändel 32 isendit ja sügisel 1340 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias on külalisurkond ohualdis.	Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 2000 viupardile.	Jaht; häirimine;	Vältida jahipidamist linnualal. Kaaluda hoiuala tüübi muutmist kaitsealaks, et jahipidamist ja häirimist looduskaitseaduse alusel reguleerida.	Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 2000 isendit.	

³ Loode-Peipsi hoiuala KKK 2011-2020;

⁴ Loode-Peipsi linnuala haudelinnustiku ja rändel pea tuvate lindude inventuur 2019. aastal;

⁵ LKS – kaitsekategooria looduskaitseaduse alusel

LiD – linnudirektiivi lisa number

LiA – linnuala kaitse-eesmärgiks olemine

⁶ Kaitse eesmärk seatakse aastaks 2050

⁷ Natura standardandmebaas. <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0080112>

<p>Suur-laukhani (<i>Anser albifrons</i>) KE – jah LKS – ei LiD – III LiA – jah</p>	<p>2004. a seisuga teada ca 2600 isendit läbirändel⁸ 2019. aasta kevadel loendati läbirändel maksimaalselt 1800 isendit ja sügisel 3 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias soodsas seisundis.</p>	<p>Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 2600 suur-laukhane isendile.</p>	<p>Jaht; häirimine; roolaamade eemaldamine.</p>	<p>Vältida jahipidamist linnualal. Kaaluda hoiuala tüübi muutmist kaitsealaks, et jahipidamist ja häirimist looduskaitseaduse alusel reguleerida; niitude hooldamine ja kaitse.</p>	<p>Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 2600 isendit.</p>	
<p>Rabahani (<i>Anser fabalis</i>) KE – jah LKS – ei LiD – II LiA – jah</p>	<p>2004. a seisuga teada ca 2000 isendit läbirändel¹¹. 2019. aastal hinnati rabahane arvukuseks 2000 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias soodsas seisundis.</p>	<p>Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 2000 rabahane isendile.</p>			<p>Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 2000 isendit.</p>	
<p>Sõtka (<i>Bucephala clangula</i>) KE – jah LKS – ei LiD – II LiA – jah</p>	<p>2004. a seisuga teada ca 1500 isendit läbirändel¹¹. 2019. aasta kevadel loendati läbirändel maksimaalselt 126 isendit ja sügisel 580 läbirändavat isendit. Riikliku punase nimestiku</p>	<p>Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 1500 sõtka isendile.</p>	<p>Veekogude reostus ja eutrofeerumine; kaaspüük (kalastus ja jaht).</p>	<p>Ida-Eesti vesikonna seire ja meetmeprogrammi jätkamine⁹; linnualal jahipidamise keeld.</p>	<p>Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 1500 isendit.</p>	

⁸ Natura standardmebaas. <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0080112>

⁹ Ida_Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027, [Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027.pdf](#)

	kategoorias soodsas seisundis.					
Väikeluik (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>) KE – jah LKS – II LiD – I LiA – jah	2004. a seisuga teada ca 1500 isendit läbirändel ¹⁰ . 2019. aasta kevadel loendati läbirändel maksimaalselt 24 isendit ja sügisel 422 läbirändavat isendit. Juhuvaatluste kohaselt peatub hoiualal sügisrändel 1400 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias ohualdis.	Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 1500 väikeluige isendile.	Plii jäätmed; veekogude reostus ja eutrofeerumine	Tõhustada kontrolli pliihaavlite kasutamise üle kui hoiualal peatub rohkearvuliselt isendeid; jahipidamise keeld linnualal; roostiku eemaldamine ja niitude taastamine; Ida-Eesti vesikonna seire ja meetmeprogrammi jätkamine.	Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 1500 isendit.	Muuta andmeid SDF-is, sest liigi arvukus on 20 aastaga langenud, mistõttu on linnualal vähetõenäoline loendada kokku maksimaalselt 6000 läbirändavat isendit.
Laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>) KE – jah LKS – II LiD – I LiA – jah	2004. a seisuga teada ca 500 isendit läbirändel ¹³ . 2019. aasta sügisel loendati maksimaalselt 105 läbirändavat isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias ohualdis.	Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 500 laululuige isendile.			Läbirändel loendatakse linnualal vähemalt 500 isendit.	
Hallpõsk-pütt (<i>Podiceps grisegena</i>)	Inventuuride andmed puuduvad	Linnuala on sobiv rändepeatusala vähemalt 60	Kaaspüük	Jahipidamise keeld linnualal; Ida-Eesti vesikonna seire ja	Läbirändel loendatakse linnualal	

¹⁰ Natura standardandmebaas: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0080112>

KE – jah LKS – II LiD – ei LiA – jah	ja liigi seisund ei ole hoiualal teada. Riikliku punase nimestiku kategoorias väljasuremiseohus.	hallpõsk-püti isendile. Andmete täpsustamine.		meetmeprogrammi jätkamine.	vähemalt 60 isendit.	
Kaaluda määrusesse lisamist						
Roo-loorkull (<i>Circus aeruginosus</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	2019. aasta kevadel ei leitud hoiualalt ühtegi haudepaari. Riikliku punase nimestiku kategoorias soodsas seisus.	Andmete täpsustamine.	Roolaamade eemaldamine	Roostiku kaitse		Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.
Hänilane (<i>Motacilla flava</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	2019. aasta kevadel loendati 2 haudepaari. Riikliku punase nimestiku kategoorias kriitilises seisus.	Andmete täpsustamine.				Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.
Hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>) KE – ei LKS – II LiD – jah LiA – ei	2019. aasta kevadel loendati 1 haudepaari. Riikliku punase nimestiku kategoorias ohulähedases seisus.	Andmete täpsustamine.	Roolaamade eemaldamine	Roostiku kaitse		Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.
Väiketüll (<i>Charadrius dubius</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	2019. aasta kevadel loendati läbirändel maksimaalselt 15 isendit ja sügisel 15 läbirändavat isendit. 2019. aasta	Andmete täpsustamine.				Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.

	kevadel loendati 14 haudepaari. Riikliku punase nimestiku kategoorias soodsas seisus.					
Jõgitiir (<i>Sterna hirundo</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	2019. aasta sügisel loendati läbirändel maksimaalselt 15 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias soodsas seisus.	Andmete täpsustamine.				Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.
Täpikhuik (<i>Porzana porzana</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	Inventuuride andmed puuduvad ja liigi seisund ei ole hoiualal teada. Riikliku punase nimestiku kategoorias väljasuremisohus.	Andmete täpsustamine.				Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.
Mustviires (<i>Chlidonias niger</i>) KE – ei LKS – III LiD – jah LiA – ei	2019. aasta sügisel loendati läbirändel maksimaalselt 60 isendit. Riikliku punase nimestiku kategoorias väljasuremisohus.	Andmete täpsustamine.				Kaaluda määruse täiendamist ja korraldusse lisamist.

3. Kavandatavad kaitsekorralduslikud tegevused

Tabelis 2 on tegevused jaotatud vastavalt tegevuse olulisusele järgmistesse prioriteetsusklassidesse:

- 1) esimene prioriteet – hädavajalik tegevus, milleta kaitse-eesmärkide täitmine planeeritavas ajavahemikus on võimatu, see on väärtuste säilimisele ja toimiva ohuteguri kõrvaldamisele suunatud tegevus; kaitsekorralduse tulemuslikkuse hindamiseks vajalik tegevus;
- 2) teine prioriteet – vajalik tegevus, mis on suunatud väärtuste taastamisele, eksponeerimisele ja potentsiaalsete ohutegurite kõrvaldamisele;
- 3) kolmas prioriteet – soovituslik tegevus ehk tegevus, mis aitab kaudselt kaasa väärtuste säilimisele ja taastamisele ning ohutegurite kõrvaldamisele.

Tabel 2. Vajalikud tegevused aastaks 2033.

Jrk	Tegevuse nimetus	Maht	Tegevuse tüüp	Korraldaja	Prioriteet	Ajagraafik
Inventuuri, seired, uuringud						
1.	Oluliste pilliroo ja niidualade kaardistamine	1 tk	Uuring	KeA	I	2024
2.	Linnuliikide inventuur (kaitse-eesmärgid)	1715,1 ha	Uuring	KeA	I	Üks kord kümne aasta jooksul
Hooldus, taastamine ja ohjamine						
3.	Ranniku hooldus	<i>Vastavalt p 1 tehtud inventuurile</i>	Liigi elupaiga hooldustöö	KeA, RMK ja KOV	I	Üle aasta
Kavad, eeskirjad						
4.	Kaitsekorralduskava tulemuslikkuse hindamine		Tulemusseire	KeA	I	1 kord kümne aasta jooksul
5.	Kaitsekorra ja kaitse-eesmärkide muutmine		Kaitsekorra muutmine	KeA	I	2025

4. Ala ja selle väärtuste tutvustamine ja külastuskorraldus

Loode-Peipsi hoiuala (Loode-Peipsi linnuala) puhul on tegemist alaga, mille külastuskoormus on suur. Linnuala piirneb maismaa poolt linnade, külade, eramaade, sadamate, matkaraja ja suplusrandadega, mistõttu ei külasta ala üksnes kohalikud vaid ka turistid. Linnualal on 7 sadamat (Valmaküla sadam, Mustvee sadam, Raja väikesadam, Sassukvere sadam, Kallaste rannasadam, Kallaste sadam, Otsa väikesada), mis viitavad linnualal toimuvale tavapäraselt tihedamale paadiliiklusele. Peipsi järve äärsel ranna-alal on suur turismi potentsiaal. Tegevust ja teadlikkust järveäärsest alast arendab MTÜ Peipsimaa Turism¹¹, mis hõlmab kõikide Peipsit ümbritsevate valdade koostööd ja tutvustab Peipsiäärseid alasid huvilistele läbi kodulehekülje ja korraldatavate projektide. Linnuala ümbritsev tihe inimtegevus mõjutab ka kaitstavate liikide elutegevust.¹²

Tahvleid, mis tutvustavad hoiuala ja teisi Peipsi järvega seotud haruldasi liike, on planeeritud lisada olemasolevate ja planeeritavate vaateplatvormide juurde. See hoiaks huvilised lindude peatus- ja pesitsuspaigast eemal, samal ajal harides külastajaid Peipsi järve mitmekesisuse ja ohustatuse kohapealt. Vaatetorn on olemas Kallaste linna sadama lõunapoolsel kaldal ning vaatetornid on planeeritud veel Mustvee linna sadama lõunapoolsele kaldale (vt Lisa 4).

¹¹ [Avaliht - Visitpeipsi](#), 2022;

¹² Loode-Peipsi hoiuala KKK 2011-2020;

Kasutatud kirjandus

EELIS, Eesti looduse infosüsteem. (30.06.2022).

Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri (RTL 2004, 111, 1758) [Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri–Riigi Teataja](#) (30.06.2022).

Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027. Keskkonnaministeerium. <file:///C:/Users/497073~1/AppData/Local/Temp/MicrosoftEdgeDownloads/1e9d93da-94ca-43b6-99fd-0bb9050a53c4/Ida-Eesti%20vesikonna%20veemajanduskava%202022-2027.pdf>

Kallaste hoiuala kaitsekorralduskava 2013-2022. Keskkonnaamet. [GetFile.aspx \(eelis.ee\)](#). (5.10.2023).

Keskkonnaportaal. Jahiaastate küttemisstatistika, andmed alates 2011. [Jahiaastate küttemisstatistika | Keskkonnaportaal](#). (22.09.2022).

Keskkonnaseire infosüsteem. [KESE \(envir.ee\)](#). (7.07.2022).

Linnudirektiiv. 26.1.2010. EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta. [Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta \(europa.eu\)](#). (14.07.2022)

Loode-Peipsi hoiuala kaitsekorralduskava 2011-2020. Keskkonnaamet. [Microsoft Word - Loode-Peipsi HA KKK_070910.doc \(eelis.ee\)](#). (30.06.2022).

Looduskaitseseadus. RT I 2004, 38, 258. [Looduskaitseseadus–Riigi Teataja](#). (30.06.2022).

Natura 2000 – Standard data form. Site. EE0080112; Sitenime Loode-Peipsi. [N2K EE0080112 dataforms \(europa.eu\)](#). (15.07.2022).

Peipsimaa. 2023. <https://visitpeipsi.com/uudised/>. (5.10.2022).

Vabariigi Valitsuse 14. märtsi 2005. a määrus nr 49 Hoiualade kaitse alla võtmine Jõgeva maakonnas. Allikas: [Hoiualade kaitse alla võtmine Jõgeva maakonnas–Riigi Teataja](#). (30.06.2022).

Vabariigi Valitsuse 5. mai 2005. a määrus nr 93 Hoiualade kaitse alla võtmine Ida-Viru maakonnas. Allikas: <https://www.riigiteataja.ee/akt/896471?leiaKehtiv>. (30.06.2022).

Vabariigi Valitsuse 1. juuni 2006. a määrus nr 129 Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas. Allikas: [Hoiualade kaitse alla võtmine Tartu maakonnas–Riigi Teataja](#). (30.06.2022).

Valker, T. 2019. Loode-Peipsi linnuala haudelinnustiku ja rändel peatuvate lindude inventuur 2019. Aastal. Natura linnualade inventuurid. Koostas Tarvo Valker, MTÜ Naaskelnokk. Eesti Ornitoloogiaühing. [1303 Loode-Peipsi linnuala linnustiku inventuuri aruanne 2019.pdf \(eoy.ee\)](#). (7.07.2022).

I ja II kaitsekategooria liigid. 2004. I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu. RT I 2004, 44, 313. [I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu–Riigi Teataja](#) (27.07.2022)

III kaitsekategooria liigid. 2004. III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine. RT I 2004, 69, 1134. [III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine–Riigi Teataja](#) (27.07.2022).

Lisad

Lisa 1. Majandustegevuse piirangud

Otseselt looduskaitseesadusest tuleneb ka rida piiranguid majandustegevusele¹³. **Ilma valitseja nõusolekuta on keelatud:**

- muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja kõlviku sihtotstarvet;
- koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- anda projekteerimistingimusi;
- anda ehitusluba;
- rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.

Ka olemasolevate paadikanalite hooldamisel tuleb see kooskõlastada Keskkonnaametiga. Järgmiste tegevuste kavandamisel tuleb esitada **hoiuala valitsejale teatis**¹⁴:

- teede rajamine;
- loodusliku kivimi või pinnase teisaldamine;
- veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- loodusliku ja poolloodusliku rohuma kultiveerimine ja väetamine;
- puude raiumine puisniiduilmelisel alal;
- maaparandussüsteemide rajamine ja rekonstrueerimine;
- roo varumine.

Ranna piiranguvöönd ¹⁵

Peipsil on **ranna piiranguvööndi laius 200 m** ning sellest tulenevalt on seal keelatud:

- reoveesette laotamine,
- matmispaiga rajamine,
- jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas,
- maavara kaevandamine,
- mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

¹³ LKS §14. Üldised kitsendused. [Looduskaitseesadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022);

¹⁴ LKS §33. Hoiuala teatis. [Looduskaitseesadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022);

¹⁵ LKS §37. Ranna ja kalda piiranguvöönd. [Looduskaitseesadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022);

Ranna ehituskeeluvöönd ¹⁶

Ehituskeeluvööndi laius on Peipsil 100 m ning tiheasustusaladel 50 m. **Ehituskeeluvööndis ei või ehitada uusi hooneid ega rajatisi.** Lautrite ja paadisildade ehitamine kaldale on lubatud, kui see ei ole vastuolus kalda kaitse eesmärkidega ja vastavalt Veeseadusele on vajadusel võetud vee- erikasutusluba.

Veekaitsevöönd

Veeseadusest (§29) tuleneb Peipsi **veekaitsevöönd 20 meetrit¹⁷**, kus on keelatud¹⁸:

- maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;
- puu- ja põõsarinde raie ilma Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;
- majandustegevus, välja arvatud heina niitmine ja roo lõikamine;
- väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesette kasutamine ning sõnnikuhoidla või - auna paigaldamine. Keskkonnaameti igakordsel loal on lubatud taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjurite puhanguliste kollete likvideerimisel.

Keskkonnamõju hindamise kohustus

Hoiualal (samuti väljaspool seda) kehtib nõue, et loa taotlemisel tegevusele, millega eeldatavalt kaasneb oluline keskkonnamõju, on kohustuslik korraldada kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamine. Eeldatava olulise keskkonnamõjuga tegevused ja tegevusvaldkonnad on loetletud Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (§ 6 lõiked 1 ja 2). Kui kavandatud tegevus võib eeldatavalt oluliselt mõjutada hoiualal kaitstavaid loodusväärtusi, tuleb keskkonnamõju hindamise protsessi kaasata hoiuala valitseja. Hoiuala valitsejaga tuleb kooskõlastada järgmised dokumendid: KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu, keskkonnamõju hindamise aruanne, aruande heakskiitmise otsus ja esitatud keskkonnanõuded.

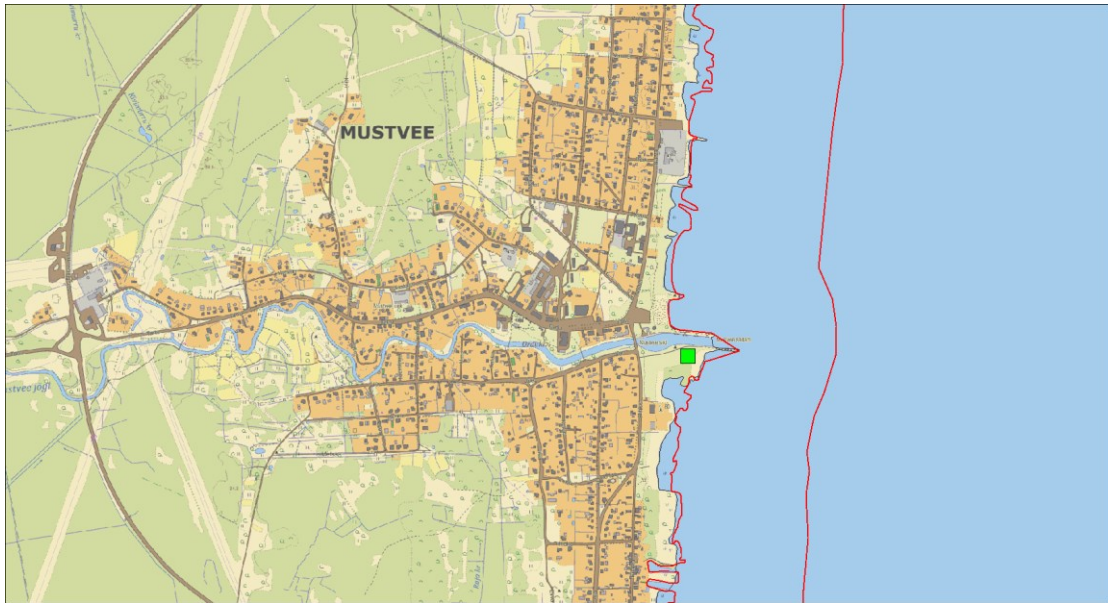
Kuna Loode-Peipsi hoiuala puhul on tegemist Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga, tuleb arvestada ka väljaspool hoiuala kavandatavate tegevuste planeerimisel, kas ja kuidas need mõjutaksid hoiuala loodusväärtuste seisundit, sh tegevused, mis mõjutaksid oluliselt veekvaliteeti järve valglas.

¹⁶ LKS §38. Ranna ja kalda ehituskeeluvöönd. [Looduskaitseadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022);

¹⁷ LKS §118. Veekogu kalda või ranna veekaitsevöönd. [Looduskaitseadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022);

¹⁸ LKS §119. Tegevuse piiramine veekaitsevööndis. [Looduskaitseadus–Riigi Teataja](#). (21.09.2022)

Lisa 2. Vaatlusplatvormide asukohad kaardil

Joonis 2. Mustvee linna planeeritav vaatlustorn

Lisa 3. Huvigrupid

Loode-Peipsi hoiualaga (Loode-Peipsi linnuala) seotud olulisemad huvigrupid ja nende huvid on alljärgnevad:

- **Keskkonnaamet** – linnuala valitseja. Keskkonnaameti eesmärk on tagada ala eesmärgiks olevate väärtuste soodne seisund, mis võimaldab ökosüsteemide jätkusuutliku arengu.
- **RMK** – praktiliste looduskaitsetööde teostamine riigimaadel ja ala külastuse korraldamine kaitseala väärtuste soodsa seisundi säilitamiseks ning tutvustamiseks, piiritähiste paigaldaja ja hooldaja.
- **Kalurid, jahimehed ja harrastuskalastajad** – on huvitatud linnuala kalaressursside kasutamisest ning linnujahist.
- **Kinnisvaraettevõtjad** – kinnisvara-arendus järveäärsetel kruntidel.
- **Kohalikud omavalitsused ja külade külaseltsid** – järveäärse elu- ja majanduskeskkonna kasutamine ja arendamine.
- **MTÜ Peipsirannik** – Peipsi kandi kultuuri ja traditsioonilise elulaadi säilitamine neljas Peipsi järvega piirnevas maakonnas – Ida-Virumaal, Jõgeva-, Tartu- ja Põlvamaal, mitte-eestlastest elanikkonna teavitamine kalanduse, turismi, ökoloogia arengust.
- **Peipsi Koostöö Keskus** – Peipsi järve piirkonna ja Euroopa Liidu piirialade tasakaalustatud arengu teadmispõhine toetamine.
- **Turismitalude pidajad ning teised turismiettevõtted** – Peipsi äärses turismi ja puhkemajanduse arendamine, järveäärse puhkepiirkonna arendamine ning vaatamisväärsuste olemasolu ning kerge ligipääsetavus.
- **Ümbruskonna elanikud ja külastajad** – järveäärse elukeskkonna kasutamine, sh nt kalapüük, supelrandade ja puhkekohtade kasutamine, roostiku tõrjumine ja järve kaldavööndi puhastamine, vaadete avamine järvele, paadikanalite loomine ja hooldamine, jms. Järveäärsete, seni riigile kuuluvate maade erastamine.
- **Teadlased ja loodusvaatlejad** – huvitatud uurimustööde teostamise ja loodusväärtustega tutvumise võimalustest.